

Ripenserbladet

Medlemsblad for Ripensersamfundet · Nr. 2 · April 2017

Jubilarsservice 2017

Side 19-32

**JENS
PEDERSEN**
Aps

**Aut. EL-installatør
Ø. Vedstedvej 52
Tlf. 75 42 32 32**

**PRØV VORES
PORTVINS-
MARINEREDE
FRUGTER**

**Ribes Blomsterhus
Mathiesen**

**Seminarievej 6 - 6760 Ribe
75 42 08 33 - 75 42 49 61**

**Mail din bestilling på 5402@interflora.dk
www.interflora.dk**

Nordea

**Ribe afdeling
Seminarievej 8 · 6760 Ribe
Tlf. 75 41 11 11**

Foreningens organisation

Formand

Hans Erik Christensen S.65
Flinterenden 6, 5.th.
2300 København S
50 50 84 95
formand@ripensersamfundet.dk

Næstformand

Hanne Krag Fugleholm, S.84
20 42 24 05
naestformand@ripensersamfundet.dk

Kasserer

Elly Irene Bang Skjødt, r.61
58 50 53 03
Bankkonto: 9738-0001961136
kasserer@ripensersamfundet.dk

Sekretær

Helle Spange Mortensen, S.69
40 37 82 38
sekretaer@ripensersamfundet.dk

Bladredaktør og arkivar

Henrik Præstholt, S.60
40 45 17 28
redaktoer@ripensersamfundet.dk

Webmaster og webredaktør

Mathilda Rom, s.15
28 77 07 12
webmaster@ripensersamfundet.dk

Bestyrelsesmedlem

Per Sleimann Petersen, r.62
36 72 00 50
psp@ripensersamfundet.dk

JUBILARRECEPTION

fredag den 23. juni 2017 på Ribe Katedralskole

Traditionen tro inviterer Ripensersamfundet til jubilarreception i Salen lige efter skolens translokation. Translokationen afholdes i skolegården kl. 10.00 til ca. 12.00. I tilfælde af regnvejr flyttes translokationen til Ribe Domkirke.

Til receptionen indbydes:

- Alle årets jubilarer
- Tidligere og nuværende lærere og ansatte ved skolen
- Årest dimittender

INDHOLD

Indbydelse til Jubilarreception	3
Ripensersamfundets ordinære generalforsamling 2017	4
Formandens beretning	10
Årsmøde 2017	14
Formandens hilsen til årets jubilarer	16
Praktiske oplysninger	17
Fortegnelse over årets jubilarer	19
Mød mig på Cassiopeia	34
Beretninger fra nye lærere ved Katedralskolen	40
Mindeord	44
Kort nyt fra Ribe	47
Adresseændringer m.v.	54

Næste Ripenserblad udkommer i oktober med deadline den 15. september 2017

Ripensersamfundets ordinære generalforsamling 2017

Redaktøren

Ripensersamfundets ordinære generalforsamling blev afholdt lørdag den 25. februar 2017 kl. 14.00 i Vartov, København. Der deltog i alt 42 medlemmer og 7 ledsagere.

Generalforsamlingen blev annonceret i Ripenserbladet i november 2016. Mødets dagsorden var publiceret i Ripenserbladet primo februar 2017 og desuden på Ripensersamfundets hjemmeside.

Mødet blev åbnet af Ripensersamfundets formand Hans Erik Christensen, s.65,

Herefter sang vi Johan Skjoldborgs "Når vinteren rinder.." Man kunne godt høre at forsamlingen bestod af elever fra tidligere tiders katedralskole!

Formanden bad os herefter om at vi i fællesskab mindedes vort afdøde bestyrelsesmedlem, Hanne B. Elmelund Gam, der døde i okt. 2016.

På forslag fra bestyrelsen blev Povl Dons Christensen, s.65 valgt til dirigent. Povl takkede for valget og kunne konstatere, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet og beslutningsdygtig. Helle Spange Mortensen, s.69 blev valgt som referent.

Dirigenten foreslog en mindre ændring af rækkefølgen af dagsordenpunkterne og supplerer af teksten, så dagsordenen blev overensstemmende med vedtægterne for foreningen. Den korrigerede dagsorden vil kunne ses på foreningens hjemmeside sammen med referatet af generalforsamlingen.

Herefter gav dirigenten ordet til formanden Hans Erik Christensen.

Formandens beretning. (Se side 10)

Der var ikke spørgsmål til formandens beretning, der blev godkendt med applaus.

Dirigent Povl Dons Christensen takkede forsamlingen for valget

Regnskaber

Det reviderede driftsregnskab for perioden 1/1 – 31/12 2016 samt status pr. 31/12 2016 for Ripensersamfundet og resultatopgørelsen for Ripensersamfundets Dimittendfond for perioden 1/1 – 31/12 2016 samt status pr. 31/12 2016 var uddelt til deltagerne. Formanden Hans Erik Christensen, S.65, gennemgik på kassererens vegne de enkelte punkter i de to regnskaber.

Hans Erik Christensen forelægger regnskaberne

De samlede indtægter for Ripensersamfundet udgjorde 240.640 kr. og årets resultat var et underskud på 9.189 kr. Ripenserbladets trykning og distribution er regnskabets største post med en udgift på 124.000 kr. hertil kommer en udgift på 26.558 kr. til færdiggørelsen af digitaliseringen af Ripenserbladets 22 bind til og med årgang 2015. Regnskabet bliver tilgængeligt på hjemmesiden.

Ripensersamfundets egenkapital var ved udgangen af 2015 på 220.115 kr.

Dimittendfonden uddelte ved translokationen to legater på hver 7000 kr.

Hanne B. Elmelund Gam havde doneret 10.000 kr. til Dimittendfonden med et ønske om at der for året 2016 blev uddelt de 7000 kr. som et ekstra legat. Hanne oplevede uddelingen.

Dimittendfondens beholdning er ved udgangen af 2016 på 209.349 kr.

Begge regnskaber fik forsamlingens godkendelse.

Budgetter

Forslag til budget for **Dimittendfonden** for 2017 blev præsenteret af Hans Erik Christensen. Der foreslås uddelt et legat på 7000 kr. Der forventes et underskud på 2.700 kr. Forslaget blev godkendt, idet bestyrelsen udtrykte håb om at der i årets løb blev ydet tilskud til fonden fra medlemmer.

Budgetforslag for **Ripensersamfundet**.

Kommende opgaver som vil påvirke budgettet. Formanden fremlagde følgende:

”Bestyrelsen vil i første halvdel af det kommende år arbejde videre med udvikling af en mediepolitik og dermed lancering af den nye hjemmeside til afløsning af den nuværende, som er utidssvarende og mest et arkiv og tillige ikke er responsiv, dvs. alle funktioner virker ikke på smartphones og tablets. Det er tanken, at de medier, foreningen råder over, dvs. bladet, hjemmesiden, Facebook og nyhedsbrevene skal spille sammen. Vi har overvejelser om, hvorvidt nyhedsbrevene helt kan udgå til fordel for nyheder på hjemmesiden og annoncering af disse på Facebook.

Samtidig vil bestyrelsen i løbet af året fortsætte arbejdet med at tiltrække unge/ yngre medlemmer. Siden drøftelserne i bestyrelsen har en dimittend fra 2015, Mathilda Rom meldt sig under fanerne til bestyrelsesarbejdet og opstiller som en af bestyrelsens kandidater. Hun har nævnt, at hun også har ideer til, hvordan de unge kan blive en del af foreningen. Hendes tanker

Mathilda Rom, s.15

vil selvfølgelig indgå i bestyrelsens fortsatte drøftelser sammen med projektet formuleret af Søren Bøllingtoft Knudsen, som jeg nævnte under beretningen.

Der er en sammenhæng mellem mediepolitikken og rekrutteringsprojektet, da en tidssvarende kommunikation er en af forudsætningerne for, at unge har lyst til at være med i foreningen. Derfor er det vigtigt at drøftelserne af begge projekter sker sideløbende.

En anden vigtig opgave er en konsolidering af bestyrelsen på længere sigt.

Jeg har besluttet mig at træde ud af bestyrelsesarbejdet i 2018, så foreningen skal have en ny formand om et år, så allerede nu er det vigtigt, at vi begynder at finde egnede emner.

Endvidere har flere af bestyrelsens medlemmer været med i mange år og rekruttering af nye bestyrelsesmedlemmer er vigtig, evt. som suppleanter til at starte med. Det er bestemt ikke en opfordring til de nuværende om at gå, tværtimod, de laver et godt stykke arbejde, men vi må tænke langsigtet.

For at undgå eventuel manglende kontinuitet i løsningen af de administrative opgaver, som omfatter medlemsadministration, regnskab og arkivering kunne man i første omgang udlicitere regnskabsfunktionen. Vi har fået et tilbud på ca.

15.000 kr. pr. år for løsningen af den opgave. Medlemsadministrationen forbliver indtil videre i bestyrelsen med hjælp fra vores leverandør, Foreningscentralen, der administrerer kontingentopkrævningen. På sigt vil det blive overvejet, om vi kan finde billigere og ligeså effektive løsninger end Nets til opkrævning af kontingent, f.eks. automatisk hævning på kort, som er ved at vinde indpas mange steder”.

Der var enighed om at bestyrelsesarbejde er baseret på frivillighed og at det kun er udgifter afledt her af, der er mulighed for at godtgøre. Der kan ikke blive tale om honorar til bestyrelsesmedlemmer. Hvis nogle opgaver kan og skal løses eksternt ved udlicitering overlades det til bestyrelsen at disponere inden for budgettets rammer.

Der fremkom en række forslag til rekrutterings aktiviteter, som vil fremgå af det officielle referat.

Et af forslagene gik på at danne en hvervegruppe bestående af interesserede medlemmer og nogle bestyrelsesmedlemmer. Der kunne måske overvejes en hvervegave for hvert nyt medlem!

Det fremlagte budgetforslag blev rettet til, så det muliggør at bestyrelsen kan beslutte udlicitering af opgaver for op til 15.000 kr. hvorefter det blev godkendt med et forventet underskud på 16.800 kr.

Bestyrelsens forslag om uændret kontingent, som var indarbejdet, blev godkendt af forsamlingen.

Valg af formand

Hans Erik Christensen havde på forhånd meddelt bestyrelsen, at han godt vil genopstille til formandsposten, men at han næste år ønsker at træde ud af bestyrelsen.

Der blev ikke foreslået andre kandidater, så forsamlingen genvalgte Hans Erik Christensen som formand ved akklamation.

Hans Erik takkede for valget, og håbede at det hidtidige gode samvirke i bestyrelsen ville kunne fortsætte.

Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter

Elly Skjødt, r.61 og Helle Spange Mortensen, s.69 blev genvalgt og Mathilda Rom, s.15 blev nyvalgt.

Ole Kromann ønskede ikke genvalg. Der blev ikke valgt suppleanter.

Valg af revisor og revisorsuppleant

Merete Lindqvist, s.76, revisor, og Kirsten Hingeberg Larsen, r.65, revisorsuppleant, blev begge genvalgt.

Eventuelt

Hans Erik Christensen rettede en varm tak til Ole Kromann Hansen for hans gode og aktive indsats i foreningen. Ole har i de år han har været med især lagt et stort arbejde i udvikling af en ny hjemmeside, som er klar til at blive sat i drift så snart bestyrelsen beslutter det.

Formanden takker Ole

Dirigenten konstaterede herefter, at alle punkter på dagsordenen var behandlet og takkede de fremmødte for god orden.

Kaffetid.

Derefter blev der serveret kaffe og deltagerne fik lejlighed til at snakke sammen og gå lidt rundt inden årsmødet skulle begynde.

Den nye bestyrelse benyttede pausen til at konstituere sig foreløbigt.

Den nye bestyrelse fv. Hans Erik Christensen, sekretær: Helle Spange Mortensen, kasserer: Elly Bang Skjødt, webredaktør: Mathilda Rom og bladredaktør: Henrik Præstholt. Hanne Kragh Fugleholm og Per Sleimann var fraværende

Weis Stue

HOTEL
RESTAURANT
TORVET
6760 RIBE
TLF. 75 42 07 00

HOTEL DAGMAR

Hotel Dagmar - Torvet 1 - 6760 Ribe - Tlf. 75 42 00 33

KOLVIG RESTAURANT & CAFÉ

- en del af Danske Hoteller
Mellemdammen 13 - 6760 Ribe
Tlf: 7541 0488 - Fax: 7541 0483
www.kolvig.dk - Info@kolvig.dk
www.danske-hoteller.dk

Restaurant Sælhunden
v/Rinda Klausen

Skibbroen 13 · 6760 Ribe · Tlf. 75 42 09 46 · Fax 75 41 04 31
www.saelhunden.dk · saelhunden@stofanet.dk

RESTAURANT

Backhaus

ApS.

STEDET HVOR MAN SPISER GODT - MØDE- OG SELSKABSLOKALER OPTIL 65 PERS.

GRYDERGADE 12 - 6760 RIBE - TLF. 75 42 11 01

Formandens beretning for året 2016-17

Ligesom sidste år dækker beretningen ikke kalenderåret 2016, men det forløbne år mellem de to generalforsamlinger, det vil sige, at denne beretning dækker perioden 28. februar 2016 til 24. februar 2017.

Årets gang i foreningen

Den ordinære generalforsamling blev afholdt lørdag den 27. februar 2016 kl. 14 i Sangsalen på Ribe Katedralskole. I generalforsamlingen deltog 32 medlemmer og 4 ledsagere.

Ripensersamfundets formand, Povl Dons Christensen, ønskede ikke at genopstille efter mange års arbejde i bestyrelsen, heraf fire år som formand. Jeg blev derefter valgt som ny formand.

Efter generalforsamlingen blev der i kafe-pausen før årsmødet vist den videofilm, der blev afspillet ved afsløringen af kunsten Laila Westergårds værk, 'Ord på vej' i skolegården maj 2015.

Videoen er med rapperen Per Vers, som blev student fra skolen i 1995. Vi fik en speciel tilladelse til at afspille videoen, som ellers udelukkende var beregnet til at blive vist på afsløringsdagen.

Derefter var der traditionen tro årsmøde, hvor skolens nye rektor Kristian Bennike holdt et interessant foredrag om 'Gymnasieskolen på vej mod 2020'. Han fortalte, hvad de mange reformer havde betydet for gymnasieskolen og om begrebet 'almen dannelse' havde fået en ny betydning. Til det sidste fastslog han, at man aldrig skal glemme at dannelse er meget mere end besiddelse af viden, men dannelse til samfundsborger med socialt ansvar. Efter foredraget sluttede dagen med en dejlig middag og socialt samvær i Salen.

Ripensersamfundets formand er født medlem af Ribe Katedralskoles legatbestyrelse i forbindelse med uddelingen af Frode Schöns Legat, Lauridsens Legat og Ripensersamfundets Jubilæumslegat. Alle tre legater uddeles under egne navne, men

administreres samlet. Det giver en væsentlig administrativ besparelse og dermed flere penge at dele ud af. Der var i årets løb afholdt to legatbestyrelsesmøder, hvor der blev uddelt henholdsvis 66.000 kr. af Frode Schöns legat, 24.000 kr. af Lauridsens legat og 33.000 kr. af Ripensersamfundets jubilæumslegat til i alt 11 ud af 30 ansøgere.

I løbet af beretningsåret har bestyrelsen, udover konstitueringsmøde efter generalforsamlingen og møde i Ribe aftenen før translokationen, afholdt fire bestyrelsesmøder, i maj, september og november 2016 og i januar 2017. Bestyrelsen påbegyndte i året drøftelsen af to vigtige emner, rekruttering af unge medlemmer og en mediestrategi. Mere om det lidt senere.

Desværre afgik vores mangeårige bestyrelsesmedlem Hanne Birgitte Elmelund Gam ved døden efter længere tids sygdom i oktober. Endvidere har et bestyrelsesmedlem, Søren Bøllingtoft Knudsen, som blev valgt på sidste generalforsamling, valgt at udtræde af bestyrelsen.

Jeg vil gerne takke bestyrelsens medlemmer for en god og aktiv deltagelse i bestyrelsesarbejdet.

Translokation og jubilarreception

Translokationen fandt i år sted i Domkirken på trods af, at vejret holdt tørt. Men skolen turde ingen chancer tage, da Flyvestation Skrydstrup, som er skolens faste vejrprofet, havde advaret mod mulig regn i løbet af formiddagen.

Ripensersamfundet uddelte i alt fire store legater til elever i 3g: Dimittendlegatet på 7.000 kr., som blev fordoblet til to legater á 7.000 kr. via en donation fra nu afdøde bestyrelsesmedlem Hanne Gam, 100-års jubilæumslegatet på 5.000 kr., som blev indstiftet i 2012, samt et legat på 5.000 kr. via en donation fra bestyrelsesmedlem Per Sleimann i anledning af Ripenserbladets 100-års jubilæum. Således uddelte foreningen i alt 24.000 kr. i legater i forbindelse

med translokationen. Det er jo altid en taknemmelig opgave at dele penge ud!

Efter translokationen inviterede Ripensersamfundet traditionen tro til jubilarsreception i Salen, som igen i år var en succes. Vi vurderer, at ca. 500 jubilarer, studenter og lærere deltog i receptionen, som fortsat må siges at være foreningens flagskib. Selvom listerne i Ripenserbladets jubilarservice nu kun omfatter medlemmer, kom der mange ikke-medlemmer, som selvfølgelig er velkomne ved den lejlighed. Det lykkedes også for os at få 13 til at aflevere en indmeldelsesblanket, dels under receptionen, dels ved de efterfølgende frokostarrangementer rundt om i byen. Når jeg siger det på den måde, var det fordi, at det desværre ikke var alle, der fulgte op og betalte kontingentet. Kun 5 ud af de 13 betalte og blev egentlige medlemmer. Desværre ikke så flot.

Med de roll-ups, I ser her i lokalet, som fortalte, at det var Ripensersamfundet og ikke skolen, som var værter ved receptionen, og med bestyrelsen og dens hjælpere ikklædt flotte røde forklæder med logo, forsøgte vi at være så synlige som muligt.

Medier

Der er udkommet tre **Ripenserblade** siden sidste generalforsamling: I april og november 2016 og senest her i februar 2017.

Aprilnummeret indeholdt traditionen tro Jubilarservice - den liste over jubilerende medlemmer jeg nævnte før - og en fyldig omtale af generalforsamlingen og årsmødet.

Novembernummeret indeholdt fyldige reportager fra translokationen og jubilarsreceptionen, og de efterfølgende frokost- og middagsarrangementer rundt om i byen.

Det nys udkomne februarnummer var mede op til denne generalforsamling og årsmødet.

Udover dette faste indhold bringer bladet løbende artikler med relevans for Ribe og skolen samt aktuelt små-nyt fra Ribe. Så aktuelle som de nu kan være bladets udgivelsesintervaller taget i betragtning. Mange medlem-

mer har udtrykt stor glæde ved at læse disse nyheder og i det hele taget givet udtryk for, at det er et godt blad. Tak til vores redaktør, Henrik Præstholt, for godt arbejde!

Jeg vil benytte lejligheden til at minde om, at alle numre af bladet fra første nummer i februar 1916 til og med novembernummeret 2015 samt jubilæumsskriftet fra 2012 er indskannet. De kan findes på foreningens hjemmeside ripenersamfundet.dk. I kan læse mere om det i bladet fra februar 2016. Et ganske omfattende projekt, som vi er stolte af. Vi har medbragt nogle papirudgaver af jubilæumsskriftet, så hvis nogen af jer mangler et eksemplar, er muligheden der så nu.

Ud over det trykte blad, har vi i det forgangne år udsendt tre elektroniske **nyhedsbreve**. Et i juni lige inden jubilarrangementerne, et i august som optakt til bladet med alle billederne fra jubilarrangementerne og så den lille reminder her i februar om generalforsamlingen og årsmødet. Om det var sidstnævnte nyhedsbrev, der gjorde det, kan jeg ikke med sikkerhed sige, men antallet af tilmeldinger til buffet'en senere i dag blev mere end fordoblet efter at nyhedsbrevet var udsendt! Der er rekordstort 49 tilmeldte.

I sagens natur udsendes nyhedsbrevene kun til medlemmer, som vi har en fungerende e-mailadresse på. Vi gør dog en undtagelse for dem, der har fået lov til at slippe for digital post fra det offentlige. De kan få nyhedsbrevet sendt pr. almindelig post, hvis de henvender sig. For tiden er der to medlemmer, der benytter sig af den mulighed. Vi sendte dog ikke reminderen ud med almindelig post, da vi vurderede at den alligevel ikke ville nå frem til modtagerne før tilmeldingsfristen 17. februar var passeret. Vi mangler stadig mailadresser på knap 300 medlemmer. Vi vil kraftigt anbefale, at man sender os oplysning om sin mailadresse - også når den udskiftes med en ny. Det kan ske på vores hjemmeside eller ved en mail til sekretæren. Kommunikationsformen i dag er mere og mere digital - også i Ripensersamfundet!

Foreningens hjemmeside www.ripensersamfundet.dk bliver anvendt både som nyhedsformidler og informationsarkiv samt til registrering af ændringer i medlemsforhold.

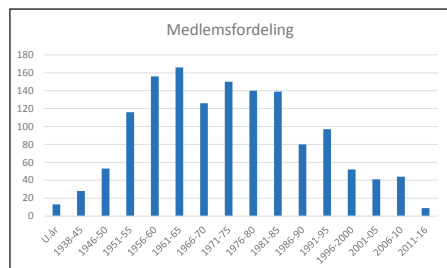
På **facebook** er der en gruppe der hedder Ripensersamfundet, men som ikke er foreningens egen. Den har pt. 615 medlemmer, som har det til fælles, at de har gået på skolen eller er eller har været lærere der. Hvor mange af de 615, der også er medlemmer af foreningen, har vi ikke lavet en opgørelse over. Bestyrelsen bruger gruppen til opslag om foreningens aktiviteter og opfordrer deri med jævne mellemrum til indmeldelse i foreningen.

Facebook bruges også af mange tidligere elever til at danne grupper og begivenheder i forbindelse med jubilæer.

Sidste år omtalte vi arbejdet med en ny og mere interaktiv hjemmeside, som nu stort set er ved at være færdig. Den skulle have været udsendt i 2016, men bestyrelsen har i mellemtiden igangsat et arbejde med at udforme foreningens mediepolitik, idet vi vil finde ud af, hvordan vi integrerer de forskellige medier med udnyttelse af de forskellige styrker de har. Vi har valgt ikke at lancere hjemmesiden før mediepolitikken er klar, idet der muligvis skal laves nogle tilpasninger af hjemmesiden i lyset heraf.

Medlemsforhold

Ripensersamfundet har p.t. 1411 medlemmer, hvilket er en nedgang i forhold til sidste år, hvor der var 1463. Afgangen er sket i forbindelse med dødsfald og nogle få konkrete udmeldelser. Dette antal er så ikke blevet modsvaret af nyindmeldelser,

hvoraf der udover de 5, jeg nævnte før er kommet nogle få via hjemmesiden. Af de 1411 medlemmer er der kun 8 fra årgangene 2011-2015, som er dem der betalte reduceret kontingent i 2016, og 1 dimitterende fra sidste år, som var gratis medlem i 2016. Af de 1411 bor 54 i udlandet og 4 er æresmedlemmer og dermed kontingentfrie. På figuren her kan I se fordelingen af de 1411 på 5-års grupper.

Som det tydeligt fremgår, appellerer foreningen ikke til de yngste årgange. I det forløbne år har bestyrelsen igangsat en drøftelse af, hvordan vi kan tiltrække disse årgange. Det var med udgangspunkt i et forslag til projekt, som tidligere bestyrelsesmedlem Søren Bøllingtoft Knudsen har udarbejdet. Desværre er det ikke helt billigt, hvis det gennemføres som skitseret, idet budgettet er på 80.000 kr. Vi udskød den videre drøftelse af projektet til efter generalforsamlingen i dag. Mere om de videre tanker under min redegørelse for de fremtidige aktiviteter senere på mødet.

Økonomi

I 2016 havde foreningen et underskud på godt 9.000 kr. mod et budgetteret underskud på knap 41.000 kr. Foreningen har derved fortsat en god formue, cirka 220.000 kr. Men meget mere om økonomien under regnskabspunktet på dagsordenen.

Kontingentbetaling sker fortsat via Nets, dels ved automatisk betaling via Betalings-service, dels ved betaling via udsendte indbetalingskort, som vi har et firma til at stå for. I alt har 819 medlemmer tilmeldt sig Betalingsservice, hvilket er en stigning i forhold til sidste år, men stadigvæk relativt få ift potentialet. Vi vil derfor fortsat opfordre medlemmerne til at tilmelde sig Betalings-service. Foreningen vil derved spare penge til udsendelse af papirindbetalingskortene.

Liste over afdøde medlemmer

I perioden februar 2016-februar 2017 har vi modtaget underretning om følgende dødsfald.

Må jeg bede forsamlingen rejse sig under oplæsningen af deres navne:

Realist 45 Søren Erik Maae
Student 45 Erik Hansen
Student 45 Vibeke Brandt-Petersen,
født Salling
Student 46 Eva Beier Jensen, født Beier
Student 47 Jørgen Kellermann
Student 48 Olav C. Lindegaard
Student 50 Elsebeth Jensen, født Lind
Student 51 Niels Jørn Jensen
Student 52 Peter Ingvar Iversen
Realist 54 Gunnar Kjerrumgaard
Johansen
Realist 55 Anders Johannes Petersen
Student 55 Egon Hansen
Student 56 Else Marie Beier Petersen
Student 60 Jørgen Eggert Gram
Realist 63 Inger Margrethe Have
Jerichau, født Pedersen

Student 63 Jørn Gindeberg Schmidt
Student 65 Else K. Woetmann Nielsen
Student 69 Hanne B. Elmelund Gam,
født Andersen

Tak.

Fremtiden

Det har hidtil været sådan, at beretningen også indeholdt noget om fremtiden. Det mener jeg imidlertid hører til i en drøftelse af foreningens fremadrettede aktiviteter, som har noget at gøre med budgettet; som en slags baggrund for, hvorfor budgettet ser ud som det gør. Jeg vil derfor fortælle om de vigtigste ting, bestyrelsen har tænkt sig at fokusere på i det kommende år senere på mødet under dette punkt.

Tak for ordet.

- Hans Erik Christensen

Årsmøde 2017

Efter kaffepausen samlede deltagerne sig i salen igen og formanden bød velkommen til foredragsholderen, professor emeritus Erik Jørgen Hansen s.54.

Erik Jørgen Hansen.

Erik Jørgen Hansen holdt sig i foredraget tæt til beskrivelsen af opvæksten i Bramming(e) og skoletiden i Ribe, som han har beskrevet den i sin erindringsbog "Mit 1900 tal". Han voksede op i en håndværkerfamilie,

Den lyttende forsamling.

men håndens arbejde lå ikke rigtig for ham. Han ville meget hellere læse bøger og her var han heldig at finde gode bøger hos en af sine slægtninge.

Han syntes i det hele taget at der ikke var mange udfordringer for en dreng af hans type i Bramming.

Det havde hans familie formentlig også forståelse af, for han fik lov til at søge optagelse på Katedralskolen. Den gang skulle alle til optagelsesprøve og det var noget af et nåleøje, hvor mindst halvdelen blev siet fra. Det lykkedes for Erik Jørgen Hansen at komme ind, og han følte sig godt tilpas på skolen. Han syntes at der blev stillet krav til eleverne og det var også de fleste lærere, han satte pris på. De var engagerede og vidende. Også frøken Willemoes gav han et godt skudsmål. Hun stillede store krav, og havde også noget at give igen – hun havde i sin tid studeret ved Sorbonne i Paris, og var meget velorienteret i europæiske kulturelle spørgsmål.

Lækker mad.

Erik Jørgen Hansen var tidligt opmærksom på social ulighed. I Ribe var der mange ”fine”. Ribe var en udpræget embedsmands by, og det prægede børnene fra disse familier. Der var forskelle til de tilrejsende fra ”landet”. Oplevelsen af ulighed kom til at præge hans valg af studium, hvor han valgte samfundsvidenskab, han blev cand. polit. Men det var sociologien han kom til at arbejde med på Socialforskningsinstitut-

tet. Erik Jørgen Hansen har gennem årene befundet sig på den politiske venstrefløj og har udgivet en række bøger, der belyser ulighederne i vores samfund.

Efter foredraget gik forsamlingen til hjørnestuen, hvor der blev serveret et lækkert måltid og de fleste fik sig et par glas vin til. Snakken mellem gamle kammerater og bekendte gik lystigt.

Spisning efter årsmødet.

Kære jubilarer

Ripensersamfundets bestyrelse sender en hilsen til alle årets jubilarer med en invitation til at deltage i jubilarreceptionen klokken cirka 12 umiddelbart efter translokationen i Ribe fredag den 23. juni 2017.

Siden 1977 har Ripensersamfundet med stigende succes været vært ved disse receptioner, hvortil også årets studenter og skolens lærere er inviteret. Med skolens store sal som ramme kan vi byde velkommen til omkring fem hundrede gæster.

Det er et godt udgangspunkt for de forskellige jubilarårgange at sætte hinanden stævne her, inden man eventuelt fortsætter ud til individuelle arrangementer enten på byens restauranter eller privat.

Receptionernes succes har også en pris, da alle udgifter afholdes af foreningen. Og det er klart, at hvis man ikke støtter op om foreningen ved medlemskab, vil det blive sværere at kunne afholde receptionerne i det omfang, de har i dag. Receptionerne er foreningens 'flagskib'.

Vi kan desværre ikke som tidligere optrykke navnene på alle jubilarer her i bladet.

(se mere herom under Praktiske oplysninger). Det har vi taget til efterretning, og håber, at det vil give anledning til, at flere vil melde sig ind i foreningen. Som det er i dag, er under en fjerdel af jubilarerne medlemmer af foreningen. Blandt de yngre årgange, er medlemsandelen under ti procent! Giv et tip til de af jeres holdkammerater, som ikke er medlem!!

Men under alle omstændigheder vil vi glæde os til at byde medlemmer, såvel som ikke-medlemmer velkommen til jubilarreceptionen. Vi ved af erfaring, at receptionen er et godt samlingssted for udveksling af gamle minder.

Jubilarreceptionsdagen er jo også Sct. Hans aften, så kom til Ribe, og oplev endnu engang bålet på Hovedengen. Forsiden viser bålet sidste år, hvor det var aftenen før festlighederne.

Med venlig hilsen

Hans Erik Christensen

formand for Ripensersamfundet.

Praktiske oplysninger

Vi har fra og med 2013 ændret praksis med hensyn til jubilaroplysninger. Persondataloven forbyder foreninger opbevaring og trykning af navne og adresser på personer, som ikke er medlemmer eller har givet deres skriftlige tilladelse. Derfor er der i dette blad kun oplysninger om de medlemmer, som har jubilæum fra 1942 og hvert femte år frem til og med 2007. Vi har ikke taget kontakt til de medlemmer, som tidligere har været kontaktpersoner, der hjalp med at finde frem til ikke-medlemmer af jubilarårgangene. Det har vi jo ikke behov for længere.

Vi regner i bestyrelsen med at mange af jer - både jer jubilarer, der er medlemmer, samt de mange flere ikke medlemmer - har kontakter med hinanden via de sociale medier, som Facebook og Twitter mv. Vi har desuden bestræbt os på at gøre det muligt at bruge foreningens hjemmeside og Facebook side til kontaktsøgning.

Hvis I har gemt jeres Jubilarsservice fra 2012 vil alle navne på de dengang levende jubilarer findes der. Det vil være muligt fra sekretæren eller redaktøren, at få en kopi af listen for jeres jubilarårgang, som den så ud i 2012, hvis I ønsker det.

Jubilarreceptionen

Hertil indbydes alle jubilarer, årets studenter og Katedralskolens nuværende og tidligere lærere. Den finder sted umiddelbart efter translokationen i Salen, som skolen velvilligt stiller til vores rådighed. Receptionen begynder normalt ca. kl. 12.00 og slutter ca. kl. 13.30

Pladsreservation

Salen og Førstesalen kan rumme os alle, men der er nok ikke borde og stole til alle. Vi har en reservationsordning for de ældste årgange, dvs. fra og med 50 års jubilarerne.

Pladsreservation.

Vi har også mulighed for til translokation at reservere plads på de forreste rækker til de allerældste årgange, dvs. fra og med 65 års jubilarer + eventuelle ledsagere.

Reservationer skal senest den 21. juni aftales med redaktøren, Henrik Præstholt, på tlf. 40 45 17 28

Overnatningsmuligheder

Der er rigtig mange forskellige overnatningsmuligheder i Ribe. Ribe Turistbureau, Torvet, 6760 Ribe, tlf. 75 42 15 00 er meget behjælpelige. Man kan også benytte bureauets hjemmeside www.visitribe.dk eller mail: info@visitribe.dk

Legater

Ripensersamfundet bringer hvert år en hilsen og tak til skolen i form af et legat til en nydimetteret student. Legatet ydes af Ripensersamfundets Dimittendfond efter indstilling fra Katedralskolen. Legatet er på 7000 kr.

Vi vil gerne kunne gøre fonden endnu større på længere sigt. Derfor vil det være velkomment, hvis I vil betænke fonden med en gave – stor eller lille – som kan ind-

sættes på Dimittendfondens bankkonto, 9738- 0001961144, mærket "RD bidrag".

Vi har fra 2012 til 2016 hvert år af Ripensersamfundets midler uddelt et særligt jubilæumslegat for på 5000 kr. Det er besluttet også at gøre det i 2017.

Billeder

Bestyrelsen forsøger at tage billeder til bladet fra translokationen, receptionen og de forskellige jubilararrangementer vi får kendskab til. Men hvis I selv tager billeder ved jeres arrangementer, som I gerne vil have bragt, er I velkomne til at sende dem til redaktørens mail med oplysning om tid, sted og navne.

Hvis I synes bladet skal bringe ældre billedstof fra skolen, vil vi bede jer scanne dem og sende dem til os, eller I kan sende dem til os til låns og kopiering. Vi vil samtidig gerne have oplysning om tid, sted og navne. Billedmateriale kan sendes til redaktøren, Henrik Præstholt, Nørrelundparken 1B, 6760 Ribe. Eller pr mail: redaktoer@ripensersamfundet.dk

- fri som fuglen...

Froes

Herreds Sparekasse

Saltgade 4 | 6760 Ribe | 75 41 01 00 | www.froes.dk

Efter translokationen den 23. juni serverer vi denne lækre

SOMMERTALLERKEN

Kvadrat af røget laks

med wagameesalat og peberrod

**Kryddersild med ramsløgsmayo
og friterede kapers**

**Marsklandsinkeroulade
med pikantostcreme og sprødt rug**

**Roastbeef med kartoffel-æggesalat
og løgtoppe**

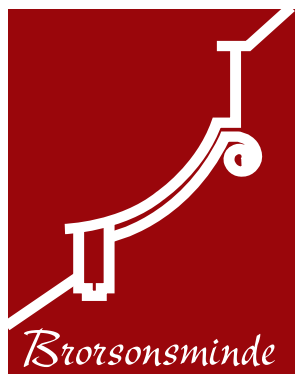
2 oste med devils jam og syltede nødder

Brød, knækbrød og smør

Serveres fra kl. 13.30

149.-

**Bordbestilling
senest mandag den 19. juni
på tlf. 75 41 10 50**

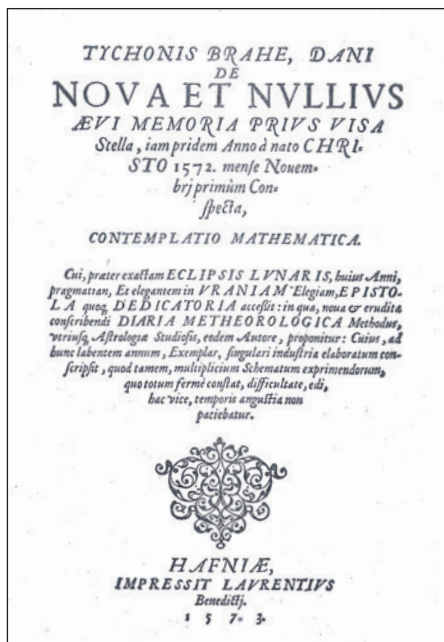
Mød mig på Cassiopeia

Hans Christian Vester

Mange mennesker synes, det er sjovt at forsøge sig med at kunne genkende og identificere citaterne fra litteratur og videnskab på stenene i Laila Westergaards fascinerende og inspirerende kunstværk, der med sine 112 fliser ligger i Katedralskolens hovedgård. Men ved stenen med ordene ”verdens hærgede ansigt” tøver de fleste, da det er svært at finde noget genkendeligt ved formuleringen. Forfatteren er renæssance-humanisten Anders Sørensen Vedel, der i godt halvdelen af sit liv boede i Ribe. I dag er Vedel mest kendt for to store sproglige og

”Verdens hærgede ansigt” ligger mellem fødderne på Per Vers.

Titelbladet på Tycho Brahes afhandling fra 1573.

litterære præstationer. Han oversatte med udgivelse i 1575 Saxos Danmarkshistorie fra latin til dansk, og han redigerede og trykte i 1591 den første samling folkeviser i Norden. Vedel boede de sidste godt 35 år af sit liv i Skolegade, hvor en indmuret tavle markerer stedet for hans ejendom, som hed Liljebjerget. På taget havde Vedels stenhuse en tagkuppel, hvorfor huset også kaldtes ”Lille Uranienborg”, som en pendant til det ”Uranienborg”, der omtales senere.

Anders Sørensen Vedel (1542-1616) var elev på Domsolen i Ribe i årene 1557-1561. Da Hans Thomissøn i 1561 forlod posten som skolens rektor for at blive præst i København, fulgte to af hans dygtigste discipule med ham: Anders og Peder – den sidste med efternavnet Hegelund (1542-1614).

Anders Vedel og Tycho Brahe

De to skolekammerater har begge veje i Ribe opkaldt efter sig: Vedels Vej og Hegelunds Vej, såmænd.

Som unge blev Anders Sørensen Vedel og Tycho Brahe (1546-1601) venner, idet Anders blev valgt som hovmester til at rejse på studieophold til Leipzig med den unge adelsmand Thyge Ottesen Brahe fra Knutstorp i Skåne. Anders' far, der var købmænd i Vejle, havde ønsket, at sønnen skulle uddanne sig i handel; men Anders interesserede sig mere for historie, latinske forfattere og teologi, og det blev hans livsvej. Man kan forestille sig, at Anders derfor ret let kunne se gennem fingre med, at Thyge hellere studerede matematik og kiggede stjerner om natten, end læste på den jura, han var kommet til Leipzig for at studere. Også hos Thyge drev lysten værket. De blev begge smukke stjerneskydere på renæssancens himmel. Begge faldt i politisk unåde og måtte afstå forskningsmæssige privilegier. Tycho Brahe endte i eksil i Prag.

Peder Hegelund, Anders' kammerat fra skolen i Ribe, studerede også et par år i Leipzig. Han nedskrev gennem hele sit voksenliv noter i sin almanak, og det vil sige fra 1565

til 1613, året før sin død. I Peder Hegelunds almanakoptegnelser kan vi ved den 17. maj 1565 læse: "Anders Sørensen og Tyge Brahe begav sig på rejse; gennem dem sendte jeg da også breve til: hr. dr. Niels Hemmingsen, hr. dr. Rasmus Glad, mag. Hans Thomesen". Det er givetvis hjemrejsen, der her er tale om. Niels Hemmingsen var toneangivende teolog i en årrække før den orthodoxe stramning. Rasmus Glad eller Erasmus Lætus var tidens modedigter. Og endelig sendes der et brev til Vedels og Hegelunds tidligere rektor i Ribe.

De Stella Nova

Da Tycho Brahe i 1573 udgav sit vigtige og verdensberømte værk "De Stella Nova", var der trykt et digt af vennen Anders i bogen. Citatet "verdens hærgede ansigt", der er anført ovenfor, er hentet fra nedenstående i linje 17, og der er tale om professor Minna Skafte Jensens oversættelse fra 2013:

I anledning af den videnskabelige observation af en ny stjerne, gjort af den unge Tycho Brahe Ottosen, lærdest af de adelige, ædlest af de lærde.

*Himlenes nyhed, DEN STRÅLENDE STJERNE, hvad er dens budskab?
spør jeg dig om, du præst, kender aftidernes gang.*

*Retsvæsen, skole og kirke, selv kongeriger, monarker
(tør jeg mon tale?) er mål for denne flammende ild.*

*Faklen er truende vendt mod folk såvel som mod byer,
flammer fra krigsguden Mars, ild fra Vulcanus' glød.* 5

*Sådan et varsel som dette har ingen før observeret,
sådan en uro som nu ingen vel oplevet før.*

*Åndens helte, vær hilset! I afdækker varsler fra himlen
som stemmer helt overens med hvad der sker i vort liv.* 10

*Kirken skal nyskabes, lovene omstyrtes, byerne knuses,
folkene ødes i krig, husene rammes af lyn,
klogskaben udslettes, rigerne renses for deres monarker.
Verden blir enten ny, eller dens tid er forbi.*

*Det har den hellige skrift vel tit nok sagt ville hænde
ved din tilbagekomst her, vældige KRISTUS, til os.* 15

*Aftør alderens rynker af verdens hærgede ansigt,
lad det bli skinnende nyt, rensed i flammernes ild.*

*Ganske som stjernen på himlen engang ledte vismænd til Kristus
til hans ydmyge skjul, ydmyg som vejviser selv,
således peger nu stjernen den høje mod Kristi genkomst
mod hans høje triumf. Det er nok det vi må tro.* 20

*Hvem skulle da føle lyst til at blive i vaklende rønner,
som er besmittet af synd, hæsligt besudlet af blod?*

*Stjernen, VORT LYS, gir løfte om æterens nyskabte lysvæld,
om at treenigheds ild kommer en lysende dag.* 25

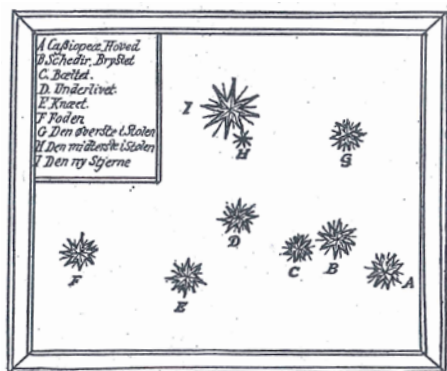
*Vend da ikke tilbage mod smudsige sædvaners søle,
bliv ikke saltstøtter her, stive af idioti!*

Flygt nu, flygt ud af Babylon, Sodoma og af Ægypten!

Det er et nyt KANAAN stjernen den nye har vist. 30

Anders Vedel, prædikant ved hoffet i København.

Digtet åbnes med et spørgsmål rettet mod en "præst, kender af tidens gang", og i linje 9 har vi flere varselstydere eller seere. Hovedparten af digtet må ses som varselstydernes svar. Den nye stjerne sættes ind i kristenhedens historie, idet den tolkes som et varsel om dommedag og Kristi genkomst. Den syndige og fordærvede verden skal omstyrtes; muligvis kan en ny verden opstå. Der er dog en mulighed for at flygte. Selv den nys reformerede kirke skal "nyskabes". I Tycho Brahes bog om den nye stjerne har vi sidst et kapitel om astrologisk tydning, er det mon ham, der er varselstyderen?

Den ny stjerne med bogstavet "I". Illustrationen er fra "Den ny stjerne", 1923

Da Tycho Brahe i november 1572 i Skåne så den nye stjerne, var det med det blotte øje, da kikkerten først dukkede op med Galileo. Tycho Brahes epokegørende afhandling fra 1573 var givetvis med til at sikre ham den berømmelse, der gjorde det attraktivt for Frederik d. 2. at finansiere Uranienborg på Hven. Det var først i 1576, Tycho Brahe forlenedes med Hven i Øresund, den ø, som kom til at levere jord og himmelrum til den måske vigtigste forskningsinstitution i Europa sidst i det 16. århundrede. Men Tycho Brahe var ikke den eneste, der så supernovaen.

Peder Hegelunds stjernestund

Peder Hegelund skrev den 15. december 1569 i sin almanak: "Suscepi scholæ Ripen-

sis moderationem", som i mere mundret dansk betyder: "Jeg overtog ledelsen af skolen i Ribe". Den første embedshandling, der er anført i almanakken, var at dele julelegater ud, hvilket skete den 6. december: "Jeg fordelte den almisse i skolen, der var overgivet mig af mag. Jens (Viborg), ærkedeg, nemlig 10 mark dansk og 27,5 alen lærred". Midt i vinterens hjerte den 22. februar 1570 skrev Hegelund: "Commigraui Pugordiam". Siden 1547 havde Puggård været bolig for skolens rektor, og Hegelund skrev ganske enkelt, at han nu var flyttet ind i Puggård. Hegelund var rektor frem til 1580, sognepræst ved Domkirken fra 1588 og endelig biskop i Ribe fra 1595. Anders Sørensen Vedel søgte de samme embeder ved Domkirken men blev forbigået, hvilket kølnede forholdet mellem de to mænd. Begge bejlede til biskop Hans Laugesens datter Mette Hansdatter, som i øvrigt var barnebarn af Hans Tausen. Anders Sørensen Vedel giftede sig med Mette Hansdatter d. 20. august 1581, og Tycho Brahe var at tælle blandt bryllupsgæsterne. Det var Anders' andet ægteskab. Og sådan blev der noget til såvel Peder som Anders!

I begyndelsen af november 1572 skrev Peder Hegelund lakonisk i sin almanak: "En ny stjerne begyndte at lade sig se". Med "begyndte" gav Hegelund udtryk for en dynamisk opfattelse, der ikke afveg fra Brahes. Brahes målte så blot på stjernen og konstaterede, at den befandt sig ude i, hvad man op-

Laila Westergaards værksted i København. Stenen "Verdens hærgede ansigt" ses nederst.

fattede som en statisk del af himmelhvælvingen, hvorfor der nu var empirisk belæg for at mene, at alt var dynamisk. Den nye stjerne viste sig i Cassiopeia. Man kan sige, at stjernen blev set af vise mænd i såvel Østerland som i Vesterland, i Skåne og i Ribe. Vedel var hofpræst i København, da han skrev sit digt til Tychos bog, og man kan mene, at en cirkel er sluttet, idet fliserne i Laila Westergaards kunstværk, der nu ligger i Katedralskolens skolegård, er hugget på kunstnerens værksted i København. Nu ligger stenen ikke langt fra indgangen til Puggård, hvor man evt. kan forestille sig, Peder Hegelund har stået en mørk novemberaften og set, hvad han mente var en ny stjerne.

Venskab og netværk

Efter eget udsagn havde Tycho Brahe selv bragt maleren Tobias Gemperlin/Gemperle med fra Augsburg i 1575. Gemperle malede frem til omkring år 1600 en række portrætmalerier af fortrinsvis adelige. I "Renæssancens Portrætmaleri", 1932, af kunsthistorikeren Francis Beckett, kan man se et par håndfulde af disse portrætter. Tycho Brahe har ladet sig male i flere omgange af Gemperle, der også har malet Anders Sørensen Vedel, hvilket skete i 1578, det vil sige samme år som Vedel giftede sig første gang, og mens han var hofpræst. Beckett skriver i bemeldte værk: "Det er det ældste Profanportræt her hjemme af en Mand ved sit daglige Arbejde. Vedel sidder ved sit Bord med en Salmebog og et Kniplingstørklæde i Hænderne. Og Blækkhus og Fjerpen viser han er Skribent". Hertil kan suppleres, at der på bordet ligger et papir med runebogstaver, og at der over Vedels venstre skulder står en hebraisk tekst: "Min andel er Gud for evig" (fra Salm 73, v. 26). Over Vedels højre skulder ses hans bomærke eller emblem. Af Brahe selv har Gemperle ligeledes malet et halvfigursbillede, som desværre brændte i 1859; men der fandtes en kvalificeret kopi. Ser man de to billeder sammen, er der i æstetisk henseende en glimrende kommunikation mellem billederne, idet kroppene er

drejet mod hinanden, hvis man har billedet af Vedel til venstre. Mon ikke det er Tycho, der har taget initiativet til billedet af Vedel, når nu det var usædvanligt, at borgerlige lod sig portrættere? De to billeder sammen er vel en slags venne-selfie af anden hånd!

I det yderst kompetente værk "Tycho Brahe – renæssancen på Hven" finder vi en omfattende række biografier om Brahes medhjælpere på Hven. Her skal nævnes fem fra Ribe lærde skole, som måske gennem flere ripenseres bekendtskab med Tycho Brahe havde en god forbindelse til forskningscentret i Øresund. Jacob Hegelund, der var en yngre broder til Peder Hegelund, var på Hven i en periode i 1586, hvorefter han i nogle år var lærer i Sorø. Han døde efter kort tid som præst i Darum nær kysten nordvest for Ribe. Iver Iversen Hemmet gik på Skolen i Ribe, mens Peder Hegelund var rektor. Efter studier i Rostock og Wittenberg blev han magister i 1588. Efter nogle måneder på Hven blev han rektor i Ribe, hvor han udgav en årlig almanak 1592-94. I 1614 efterfulgte Hemmet Hegelund som biskop i Ribe. Han repræsenterede gennem hele sit liv philippistisk teologi, som tillod ret til videnskabelige studier. Hemmet stod derfor i opposition til en anden tidligere elev fra Ribe, nemlig den rigide ortodoksis bannerfører, Hans Poulsen Resen. Christian Hansen Riber kom direkte til Hven fra Skolen i Ribe. Han blev en meget dygtig assistent, da han var på Hven i hele fire år, og han var hos Brahe i Wandsburg i 1598. Riber studerede ved flere universiteter i Europa. Han udviklede interesser for geodæsi og kartografi og opnåede flere professorater i København, hvilket resulterede i, at han endte som biskop i Ålborg og bestred embedet i hele 32 år. Teologisk stod han samme sted som Iver Iversen Hemmet. Ægidius Lauridsen, ligeledes fra Ribe, studerede i udlandet sammen med den førnævnte Riber, der oplærte ham i at måle og observere. I 1593 udgav Ægidius Lauridsen en tale, hvor han gendrev en doktrin af Aristoteles ved hjælp af Brahe. Tilbage i Ribe giftede Ægidius Lauridsen sig med Anders Søren-

sen Vedels ældste datter, Marine. Lauridsen blev ærkedegn ved domkirken. Endelig skal Jens Iversen Wandal nævnes. Wandal var på Hven i tre år. Det blev til en magistergrad fra Københavns Universitet, hvorpå fulgte studier i Wittenberg. I 1597 blev han sognepræst nær Haderslev. Ved præstegården i Magstrup byggede Wandal et observatorium, og da han havde et stort bibliotek, har vi næsten "Lille Uranienborg 2".

Et hyldestdigt til oversætteren af Saxo

Under et kobberstik af Vedel, der står i et af skabene på Katedralskolens bibliotek, kan vi finde et æres- eller hyldestdigt af barokkens store salmedigter Thomas Kingo, der bruger det til formålet velegnede heroiske versemål alexandrineren. Dette metrum består af seks jamber, det vil sige, at tryksvage stavelser skifter med trykstærke stavelser seks gange i hver verslinje. Midt i verslinjen holdes en lille pause betegnet cæsur. Digtet lyder: "I denne Skygge Staar vor Mester Anders Vedel, / Med fordums Ærbarhed dyb-sindig lærd og Ædel, / Som hjalp af Mørken Grav de Danske Kongers driffter, / I dem hand lever end og de udi hands Skriffter". Vi har her barokdigterens hyperbolske lovprisning, og da ikke mindst af karaktertrækkene, der nævnes i 2. verslinje. Når Vedel står i en skygge, som det hedder i første verslinje, så

Stik af Vedel med digt af Thomas Kingo.

refererer "skygge" til billedet over teksten, idet enhver form for afbildning opfattedes som ufuldstændig, når det gjaldt personlighedens essentielle træk. I en antitetisk modstilling i de sidste to vers berømmes Vedel for oversættelsen af Saxo, idet de danske konger med samt ham selv hér lever videre. Og det er ganske vist.

Litteratur:

Akhøj Nielsen; Marita:

Anders Sørensen Vedels filologiske arbejder, bd. 1-2, 2004

Beckett; Francis:

Renæssancens Portrætmaleri, 1932

Christianson, John Robert: Tycho Brahe. Renæssancen på Hven, dansk udg. 2008

Kaae, Bue (udg.):

Peder Hegelunds almanakoptegnelser 1565-1613, bd. 1-2, 1976

Vester, H. C.:

Mellem Vejle og Hven. Anders Sørensen Vedel og Ribe, i: Logos, nr. 3, 2016

Vi har af forfatterne, Kristina Crone og Alexander Helmstedt fået lov til at bringe denne artikel, som findes i Katedralskolens årsskrift for 2016.

Lærere beretter

To lærere i henholdsvis idræt/matematik og tysk/historie skriver i det følgende om deres vej til Ribe Katedralskole.

Min vej (tilbage) til gymnasiet

Som andre skelsættende dage, står min første dag i hæren skarpt indprentet i min hukommelse. Jeg husker stadig den dag i dag, antal år senere, hvordan jeg i toget sad ved siden af en, som senere blev en af mine venner, og hvordan jeg på vej ud ad togvognen på Esbjerg Station spottede to andre piger, om hvem jeg tænkte: De må være på vej til Oksbøllejren.

Jeg havde forud for denne dag haft et års kedsommeligt lagerarbejde, da jeg frygtelig skoletræt hårdnakket havde nægtet at tage en ungdomsuddannelse efter 10. klasse, samt været igennem session. Da jeg på sessionen skulle vælge hvilken del af hæren, jeg ville være i, tænkte jeg, at jeg skulle derhen, hvor der sker mest – altså blev det kamptropperne, Jydske Dragonregiment (JDR), som dengang lå både i Oksbøl og i Holstebro.

Da jeg ankom til Oksbøllejren den 1. august for år siden, lå 10 måneders værnepligt foran mig – tre måneder som rekrut og de næste syv til funktionsuddannelse. Jeg blev GD-kører i Panserværnsdelingen (GD er hærens firehjulstrækker).

Det var en hård tid – en virkelig hård tid, hvor jeg lærte mig selv at kende og fandt mig selv. Det lyder meget klichéagtigt, men ikke desto mindre er det sandt. Jeg fandt i de 10 måneder ud af, hvem jeg var, og fandt mig til rette med at være hende.

Jeg meldte mig ind i den Danske Internationale Brigade (DIB) og havde seks ugers efteruddannelse i Holstebro efter min værnepligt. Jeg var medlem af DIB'en indtil det store forsvarsforlig i slutningen af 00'erne og var jævnlgt på vedligeholdende efteruddannelse.

Tolv måneder efter, jeg var startet i hæren, fandt jeg mig selv på skolebænken igen. Jeg

begyndte på hf på Middelfart Gymnasium og HF. Det var første gang, jeg viste nogen boglige færdigheder – foruden matematik, som jeg cruisede igennem både i folkeskolen og på gymnasiet – og det gav mig blod på tanden efter mere. Hæren havde givet mig selvtiliden til at turde afprøve mine grænser. Jeg læste om forskellige uddannelser på SDU, og valget var ikke svært. Idrætsstudiet bestod i de to første år af 60 % praktiske fag og 40 % teoretiske – lige min kop te.

Under en af de første forelæsninger på idrætsstudiet, fortalte underviseren, at 30 % af os ville blive gymnasielærere og de fleste – inklusiv undertegnede – fnyste ad

det. Jeg skulle ikke være gymnasielærer! Jeg skulle bruge idrætsuddannelsen til at komme tilbage i hæren.

Undervejs i mit studie valgte jeg at læse matematik som sidefag, så havde jeg jo altid gymnasiet at ”falde tilbage på”. Desuden blev jeg håndboldtræner i en lokal Odenseklub, og jeg fik smag for at undervise – dog fandt jeg hurtigt ud af, at børnene skulle have en vis alder, da jeg for nemt fik små børn til at græde...

Mens jeg læste på kandidatuddannelsen skiftede mine interesser til det sundhedsmæssige aspekt af fysisk aktivitet, og jeg begyndte at se mig selv have et job af den type i stedet for i hæren. Da jeg efter nogle måneders ansøgninger ikke havde fået job, prøvede jeg gymnasiet – det var jo min backup. Jeg sendte to ansøgninger og fik to job...

Jeg har aldrig fortrudt, at Ribe Katedralskole blev min arbejdsplads – det er her jeg hører til. Havde det ikke været for min tid i hæren, vil jeg aldrig have fået metoden, disciplinen og selvtiliden til at søge og gennemføre en kandidatuddannelse, og derved var jeg aldrig endt på Ribe Katedralskole.

Kristina Crone

Grænseområdet tur/retur

Min vej til Ribe Katedralskole havde ikke så mange omveje, som man eventuelt kunne antage. Der var dog et par afgørende elementer hen ad vejen:

I Tyskland starter man allerede i gymnasiet i 5. klasse. Hvis man bor i Nordtyskland kan man i 9. klasse vælge dansk som sit 3. fremmedsprog. Jeg stillede mig selv spørgsmålet: "Hvilket fremmedsprog får jeg højst sandsynligt brug for på et eller andet tidspunkt?" Eftersom jeg kommer fra Aventoft (4 km syd for Tønder) valgte jeg selvfølgelig dansk som mit 3. fremmedsprog. Jeg ville kunne tale med mine naboer nord for grænsen og også med min danske familie, som jeg hidtil plejede at tale tysk med.

I 2003 blev mit gymnasium (Friedrich-Paulsen-Schule, Niebüll) del af et EU-pilot-projekt sammen med Tønder Gymnasium. EU-projektet gik ud på, at 14 danske og 14 tyske gymnasieelever skulle samles i en klasse på 28 elever for at få en EU-studentereksamen, som var godkendt på begge sider af grænsen. Samtidig ville projektet give eleverne adgang til både danske

og tyske universiteter uden sprogoptagelsesprøver. Her blev læreplanerne tilpasset, så både de danske og tyske læreplaner kom til deres ret. Derudover havde vi dansk og tysk adskilt efter modersmål- og fremmedsprogsniveau. Fag som for eksempel biologi og geografi havde vi på engelsk. Fokus lå på kulturudveksling mellem Danmark og Tyskland, og det at lære sin nabo rigtigt at kende. Det synes jeg, lykkedes i høj grad.

De fleste europaklasselærere var gode til både dansk og tysk. Mange af timerne foregik på en blanding af dansk og tysk, hvor læreren for eksempel stillede et spørgsmål på dansk, hvorefter den tyske elev svarede på tysk eller omvendt. Man tænkte ikke længere over, om man talte det ene eller det andet sprog.

Kontrasterne var store, når vi taler om forskellene i elevkulturerne på et dansk og tysk gymnasium eller når vi taler om forholdene mellem lærere og elever. Jeg voksede op i det tyske skolesystem, hvor man blandt andet rejser sig op, når læreren træder ind ad døren, og hvor man tiltaler hinanden med efternavn og er Des.

Noget, som jeg lagde mærke til, var den utrolige afslappethed, de fleste danske lærere udviste. De fleste var ligeglade med, om eleverne spiste i timerne eller om elever (uden håndsoprækning) bare gik ud af klasselokalet for at gå på WC. Kontrasterne blev endnu tydeligere, da de tyske lærere oplevede det samme og tilsyneladende ikke anede, hvad de skulle stille op med hensyn til denne afslappede facon. Omvendt blev det ret tydeligt, at mine danske klassekammerater lærte meget omkring for eksempel ”tysk punktlighed”. Skolefester på gymnasiet, morgensamlinger eller endda tilladelse til alkoholkonsum i forbindelse med skolecaféer eller fester var indtryk, jeg hidtil ikke havde mødt. Denne afslappede tilgang, samtidigt med, at man bevarede respekten for de dygtige lærere, når man var dus, gjorde mig meget nysgerrig. Jeg satte meget pris på at gå på Tønder Gymnasium, og alle disse oplevelser bestyrkede mig i at søge om optagelse på Aarhus Universitet. Derudover spillede min danske kæreste Ida selvfølgelig også en afgørende rolle i mine overvejelser omkring at flytte til Danmark. Efter min 9 måneders værnepligt boede jeg 5 år i Aarhus og lærte at kende og værdsætte den danske kultur endnu mere. Som nordtysker er springet til Danmark ikke så stort, men de små forskelle er charmerende og til dels endda sjove.

Under min studietid på Aarhus Universitet læste jeg tysk og historie og skrev mit speciale om ”Theodor Storm og Slesvig-Holsten-spørgsmålet”. Specialet tog udgangspunkt i Theodor Storms lyrik og noveller som eksplicit og implicit omhandlede de 2 slesvigske krige i det 19. århundrede. Under specialet blev jeg endnu mere bekendt med det tætte forhold mellem Danmark og Tyskland både kulturelt og sprogligt. Særligt hvad angår menneskene som levede og lever i hertugdømmet Slesvig mellem Kongeåen og Ejderen: Slesvigerne har historisk set mere til fælles indbyrdes, end de har med henholdsvis Tyskland eller Danmark. Derfor er både Nord- og Sydslesvig også de eneste steder i hele verden, hvor mindretal har så mange rettigheder som det danske og tyske mindretal har. En fantastisk bedrift, særligt, når man har historien in mente.

Efter min studietid søgte jeg om ansættelse på Ribe Katedralskole, blev ansat og er blevet utrolig glad for mit arbejde som gymnasielærer. Jeg er igen tæt på grænseområdet og er selv blevet en del af det tætte bånd mellem de to lande her. Jeg har været initiativtager til et indtil nu vellykket samarbejde med mit gamle gymnasium, Friedrich-Paulsen-Schule i Niebüll, hvor jeg selv, mine kollegaer og navnlig eleverne nyder godt af kulturudvekslingen mellem Danmark og Tyskland.

Alexander Hemstedt

Mindeord

Arkitekt Erik Hansen 1926 - 2016

Student fra Katedralskolen 1945

Erik Hansen var arkitekt søn fra Ribe. Hans far Axel Hansen har stået for mange bygninger i Ribe og omegn, bl.a. det gamle elværk, der nu er indrettet til museum, og boligbebyggelsen i Kongensgade

Eriks forældre døde begge, mens han endnu var dreng, og han voksede op hos sin moster og onkel, Karen og Jeppe Jepsen. (JJ var direktør i Sydjydsk Landmandsbank).

Erik Hansen og rektor Willumsen 1942

Erik var tømrerlærling fra Ribes tekniske skole, blev student 1945, og tog til København for at studere matematik, fysik og kemi. Efter et år skiftede han til Kunstakademiets Arkitektskole, hvor han især blev opslugt af bygningstekniske/ historiske forhold. Gennem sit studie blev den præcise og eksakte opmåling af bygninger et redskab, han udviklede og bearbejdede til et meget højt niveau. For Erik var opmålingen den bedste kilde til forståelsen af en bygning.

Under studierne arbejdede han i sommerperioderne for Nationalmuseet med undersøgelse og opmåling af bondegårde, herregårde og kirker. Midt i studiet tilbragte han et år i Norge, hvor han arbejdede med nedtagning og genopførelse af historiske bygninger for Bergens bymuseum.

Efter færdiggørelsen af sin uddannelse i København, blev han tildelt et års statsstipendium ved universitetet i Rom.

Hans arbejdsmetode blev udbredt, og dannede skole, ikke blot herhjemme, men også ude i verden, hvor Erik blev tilkaldt som rådgiver.

Gennem en 10-årig periode arbejdede han for École Française d'archéologie med opmåling, udgravning og bygningsundersøgelser i Delphi af bl.a. Siphniernes skatkammer og Apollon templet.

Erik Hansen i Delhi i 1980

Erik blev af Unesco benyttet som rådgiver. I Afghanistan var han i en 4 år

tilknyttet museet i Kabul, og arbejdede bl a med restaurering af dele af Fredagsmoskeen i Herat. Her mødte Erik i øvrigt Lennart Edelberg med hvem han delte den store interesse for afghansk bygningskultur.

I Tyrkiet var han gennem en 25-årig periode tilknyttet de franske udgravninger i Letoon, og blev desuden tilkaldt som rådgiver i Cambodja, Sudan og Korea.

Hans lærergerning på Kunstakademiets Arkitektskole strakte sig fra 1959 til 1997, som det nu kunne lade sig gøre i forhold til det udenlandske arbejde. Hans pædagog-

giske og menneskelige tilgang til de studerende fik for mange elever stor betydning, - de mødte et menneske, som kunne få interessen og tilliden til faget til at blomstre, - og de mødte en meget stor, men samtidig beskednen personlighed.

Erik Hansen

Sideløbende med sine mange gøremål gennemførte han over en lang periode den store og krævende restaurering af arkitekten Nikolai Eigtveds smukke Marmorbro med tilhørende pavilloner. Broen fører over Frederiksholms kanal til Christiansborg slot.

Gennem sine arbejder er han blevet hædret med Eckersberg og C. F. Hansen medaljen, samt den franske Prix Mendel.

Sammen med sin svenske kone Kickan, købte de i 1960'erne et nedslidt hus på Christianshavn, bestående af forhus og baghus, som de gennem årene satte i stand på forbilledlig vis. De var økologisk bevidste, før det blev almindeligt, og bæredygtighed og genbrug var en selvfølge for dem.

Huset dannede ramme og var base for deres fælles liv, indtil Kickan døde i 2009.

Erik overlevede hende indtil Nytårsafensdag 2016.

Jens Fredslund (stud. 1964)

Redaktøren tilføjer at Erik Hansens far, Axel Hansen udførte de meget omhyggelige opmålinger af hele Sortebrødre-kloster-kirke komplekset, som var grundlaget for restaureringen, der foregik fra 1918 til 1932. Tålmodighed og akkurate, som sådanne arbejder kræver, var tilsyneladende et familiegen.

Axel Hansen stod desuden for udførelsen af rutebilstationen ved Skolegade i 1933, hvor det gule hus på hjørnet over for Puggårdsgade blev flyttet mindst 8-10 m tilbage, og Hans Tavsens Hus blev drejet 90 gr! Det er her, bag den omkring 1950 nedlagte rutebilstation, Kannikegården nu rejser sin karakteristiske gavl. Axel Hansen døde i 1935 og hans kone allerede i 1931.

Billedet af Erik Hansen hos rektor Wilumsen er ikke så alvorlig en situation, som det måske ser ud til. Erik havde været syg i længere tid og var kommet bagud i matematik. Rektor var hans matematiklærer og gav ham ekstra opgaver, som han så fik rettet. Billedet stammer fra en særlig reportage fra Ribe, som var i Berlingske Tidende i 1942.

Ebbe Bertelsen 1950 - 2017

Malermester og en af Ribes markante håndværkere døde for kort tid siden. Ebbe og hans far var i mange år et kendt træk i byen. Mange kaldte dem "de hvide malere" fordi de næsten altid var iført uplettede! hvide heldragter. Ebbe og hans far var i mange år aktive i brandkorpset, og i mine år i Amtmandsgården i Puggårdsgade i 1970'erne, var det ofte, når de malede vinduer, de pludseligt sprang på deres cykler og ilede til brandudrykning. Hvad de gjorde med penslerne ved jeg ikke, for af og til, når det ikke var tale om blind alarm, kom de ikke tilbage den dag.

Ebbe Bertelsen lagde megen vægt på, at han var et led i en sammenhæng. På hans regninger kunne man se, at han og hans far havde videreført et ældre malerfirma, som

havde rødder langt tilbage. Det var netop historien og Ribes historie Ebbe gik meget op i. Han vidste utrolig meget, og havde papirer og notater om alle mulige ting og forhold. Man skulle være lidt forsigtig med at spørge ham om noget, hvis man ikke havde ordentlig tid til at lytte! Han havde meget liggende i stabler i sit hus på hjørnet af Korsbrødregade og Skibbroen. Jeg håber at nogen får lov til at vurdere hvad der bør arkiveres, for jeg er ikke i tvivl om, at der er værdifulde oplysninger gemt i det tilsyneladende rod, som hans hus var præget af de seneste år, hvor hans helbred ikke var til arbejde.

Jeg har som kirkeværge i domsognet her de seneste år været tæt på Ebbe, som var meget interesseret i kirkens store tavler med præste- og bispenavne gennem tiderne. De blev for en del år siden ajourført af Ribes kendte malermester Brogaard, og af ham havde Ebbe lært at male indskrifter på den helt rigtige måde. Ebbe bad derfor om lov til at male nye navne og årstal på tavlerne ved de seneste bispeskifter, og det ønske imødekom vi, selv om vi også vidste at det var svært for ham at gøre ting færdige. Det lykkedes dog hver gang, men først efter mange måneders rykkere. Men prøv at se hans smukke bogstaver på tavlerne i Albert Skeels kapel i Domkirken!

Ebbe Bertelsen, 1997.

Ebbe var i mange år fast deltager i Ripensersamfundets jubilarreceptioner og generalforsamlinger, når de blev afholdt i Ribe. Han tegnede/malede det fine skilt med indbydelse til jubilarreceptionerne, som I kan se på billedet. Efter Salens ibrugtagning har det dog ikke været anvendt, men I kan se det på billedet, som er fra 1997.

Redaktøren

Jørgen Kellermann 1929 - 2017

Jørgen Kellermann døde for kort tid siden. Han var student fra Katedralskolen i 1947.

Hans far var stationsforstander på Ribe Jernbanestation, som dengang var præget af betydeligt større aktivitet end nu om dage; herom kunne Jørgen berette mangt og meget. Jørgen sluttede sit arbejdsliv som kontorchef i TDC.

Jørgen var medlem af Ripensersamfundets bestyrelse fra 1993 til 2007. Han var vores Arkivar og bragte som sådan, med en betydelig indsats, orden i foreningens omfattende arkivmateriale og katalogiserede dette. Det gjorde det muligt for bestyrelsens medlemmer og andre at få lettere adgang til dokumenter og billedmateriale.

Hans store engagement i foreningens aktiviteter var meget værdsat.

Æret være hans minde!

Knud William Kastrup

Kort nyt fra Ribe

ved redaktøren

Mandø

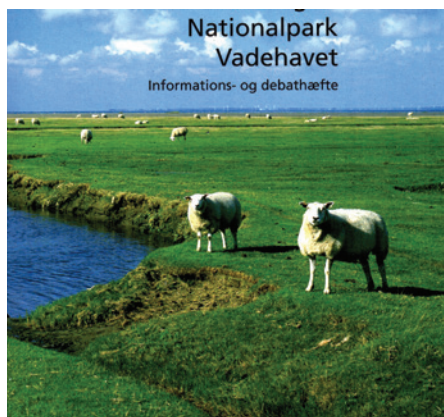
Øen har i mange år været højt vurderet som ynglelokalitet for engfugle som stor kobbersneppe, brushane, mosehornugle og mange flere. Ynglefuglenes antal er gået tilbage, også på Mandø. Øen er også en meget vigtig rastelokalitet for flere gåsarter, ikke mindst bramgæs, som i de senere år er gået meget frem i antal. På Mandø er arten så talrig i forårmånederne at de fleste marker bliver fuldstændig nedbidte, således at græs og korn må begynde forfra, når gæssene tager videre nordpå i slutningen af maj. Det har skadet lodsejerne, som først godt hen på sommeren har græs til deres kreaturer, og kornmarkerne er normalt skadet så meget at udbyttet er forringet. I de seneste år har landmændene ligefrem fået lov til at bruge skræmmekanoner for at reducere antallet af rastende fugle!

Vadehavet og Vadehavssøerne og en del andre arealer er Nationalpark og Vadehavet er udpeget til Unesco Verdensnaturarv. Det har øget omverdenens fokus på området, herunder også den nye Danske Naturfond, som det lykkedes at få oprettet for nogle år siden.

Fonden har sammen med staten, kommunen og nationalparken besluttet at gå ind i et omfattende naturforbedrings projekt på Mandø. Det er hensigten at fonden skal købe en væsentlig del af de arealer, som yngle- og trækfuglene bruger mest. Der er allerede igangsat en såkaldt jordfordeling, hvor de få lodsejere, som fortsat vil drive jordbrug på øen, kan få samlet deres arealer uden for de vigtigste yngle- og raste områder. Naturfonden har afsat 25 mil kr. til projektet, men der bliver formentlig brug for flere midler.

Det er hensigten at tilrettelægge en mere ekstensiv drift af de arealer, som fonden får rådighed over. Det vil måske sige færre græssende dyr og højere vandstand på mar-

kerne til gavn for ynglefuglene. Der har i de senere år med god effekt været tilrettelagt sådan en drift på ca. 50 ha statsejede arealer på den nordlige del af Mandø.

Får i vadehavslandskaber.

Befolkningstallet på Mandø er faldet støt i mange år. Der er pt kun ca. 35 fastboende på øen og mange af dem er ret gamle. Der er en del sommerhuse på øen og der kommer også en del lejrskoler og grupper, som genererer en vis omsætning på øen. Men de fleste besøgende til øen er endags turister, som kun er på øen i nogle timer og mange kører bare derover for at have prøvet at køre ad den særprægede vadehavsvej til øen. Der kommer flere end 150.000 af den type turister til øen i årets løb, men med de fleste i sommermånederne. Det er en stor belastning af øen i højsæsonen, og indtægterne for øens beboere og erhvervsdrivende er begrænsede.

Det vil man forsøge at gøre noget ved, og der er igangsat et projekt, som skal søge at medvirke til at skabe en bæredygtig turisme på Mandø. Man vil gerne have flere til at blive i længere tid på øen. Man forestiller sig at de bestående overnatningssteder kan udvides, og at der kan skabes en attraktiv

madkultur baseret på lokale råvarer, som kan tiltrække nye typer turister.

Det vil i den sammenhæng måske være ønskeligt at begrænse den individuelle turisttrafik til øen, så det væsentligste antal turister kommer til øen med de karakteristiske traktorbusser. Måske skal der være en betaling for dem, der selv vil at køre derover, en slags "brotakst", hvoraf en del måske vil kunne gå til styrkelse af øsamfundet.

Det bliver spændende at se hvorledes mulige turistprojekter kan virke sammen med naturprojekterne for de ynglende og trækkende fugle.

I Jacob A Riis fodspor

Turistbureauet i Ribe har i mange år haft by-guider, som leder turister og andet godtfolk rundt til Ribes seværdigheder. På det seneste har der været øget fokus på Jacob A Riis. Kunstmuseet har en meget flor udstilling med blandt meget andet, hans berømte fotografier. Det har medført, at en gruppe på tre af turistguiderne har tilrettelagt en særlig rundtur, hvor man besøger hans "steder" i Ribe.

Ruten begynder ved Den gamle Latin-skole i Skolegade lige overfor domkirkens hovedindgang. Her blev Jacob A Riis født i 1849 fordi hans forældre boede der indtil skolen i 1856 blev flyttet til Puggårdsgade. På bygningen er der en mindeplade. Så går turen ned til Sortebrødregade, hvortil familien flyttede til det hus som nu er ved at blive indrettet til et særligt museum for Jacob A Riis.

Derefter går man til Katedralskolen, hvor Jacob gik i skole og faktisk også lærte noget engelsk! Han befandt sig dog ikke så godt i skolen og besluttede at gå i tømrerlære. I den nye ordfrise i skolegården er der også et citat fra hans senere forfatterskab.

Fra sit hjem i Sortebrødregade kunne Jacob se over til Giørtz familiens nye store pragtvilla, hvor Elisabeth Giørtz, hans mere eller mindre hemmeligt udkårne, boede fra 1864, da huset var færdigt. Hans frierier var forgæves, så han tog 20 år gammel til Ame-

rika. Historierne om Jacob A Riis er mange og en del af dem fortæller guiderne. En af disse er Leif Graves Christensen, r.46 og lærer på Valdemarskolen i hele sit arbejdsliv.

Jacob A Riis guiderne, Leif Graves C. th.

Plantagen

Kommunen er gået i gang med at rydde ud, og op i skoven nord for Ribe. Der har været udarbejdet en plan, som er drøftet med Lokalrådet og Forskønnelsesforeningen. Det medførte nogle korrektioner, blandt andet havde kommunen forestillet sig at man fældede træer, så man ville kunne se fra Gal-

Stjerne skal gøres i stand.

gebakken ind til Domkirken. Det var dog ikke muligt uden at rydde haverne omkring nogle af boligerne på Jernkærvej!

Nu bliver det måske i stedet således, at man tynder ud under de store træer, så man kan sidde på "Nyholms Bænk" og se op til Galgebakken bagud og fremad se ind til Domkirken.

Det er tanken at der ved bænken skal opsættes information om skoven og området. Skoven blev begyndt plantet af amtmand Moltke og en gruppe borgere lige omkring 1800. Siden plantede man videre i 1840'erne da man også byggede den nye landevej fra Saltgade ud gennem Plantagen. Her er der også mange historier at fortælle. Mange af os har sikkert gode og måske mindre gode oplevelser fra skoven med Pavillon og Puggårdsminde!

Ribe Gymnastikforening og Ribe Boldklub

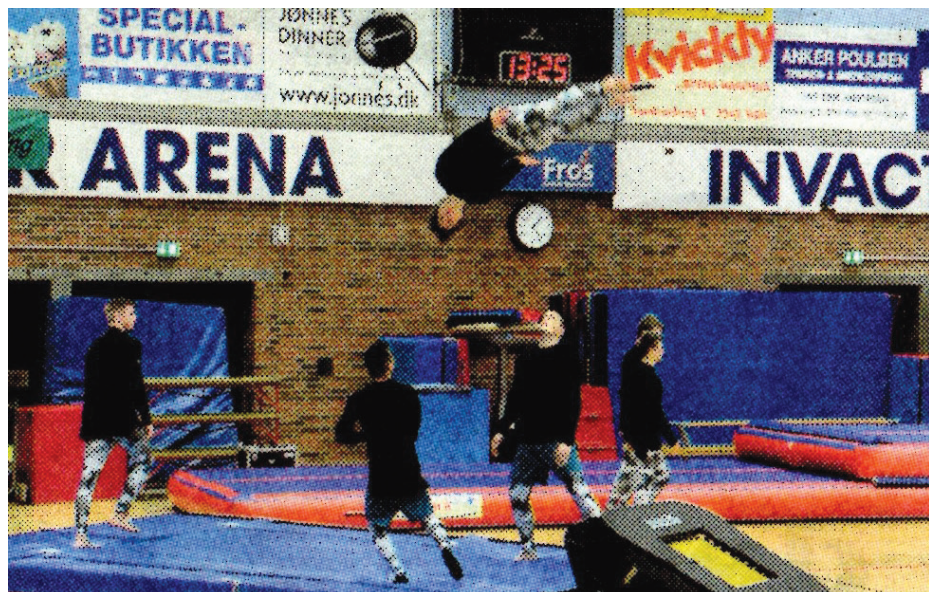
Ribe Boldklub RBK, der i år fylder 100 år, hed indtil for 10-15 år siden Ribe Boldklub og Gymnastikforening eller RBG. Boldklubben var for endnu flere år siden holdt

op med at arrangere gymnastik. Det var der en gruppe gymnaster der i 1970'erne ville gøre noget ved, men de kunne ikke kalde sig Ribe Gymnastikforening, og valgte så at kalde sig Ribe Nørremarks Gymnastikforening. Det passede for så vidt også fint, for det var der man havde en lille hal ved Nørremarksskolen.

Foreningen, som nu har eneret på navnet Ribe Gymnastikforening, har altså eksisteret i ca. 40 år og i de seneste 25 år har den haft den samme formand. Det er Niels Bojsen Kjær fra Hvidebrogård, som i år blev fejret ved forårsopvisningen i Ribe Fritidscenter, som nu også er foreningens træningssted.

Niels har været en særdeles dygtig formand. I hans tid er foreningen vokset hele tiden, så den nu er en af områdets største med ca. 1400 medlemmer. Mere end 800 gymnaster deltog i opvisningen, heraf en god del af seniorholdet "Gymnastik om Dagen" som hver mandag formiddag samler næsten 200 deltagere i alderen fra ca. 60 til godt 80 år. Efter en times træning hygger en del af dem sig med en kop kaffe og et rundstykke.

Spring i hallen.

Energi

Esbjerg kalder sig "Energimetropol", og det er der også et godt grundlag for. Esbjerg havn er base for en del af olieudvindingen i Nordsøen og udskibningshavn for flere vindmølleproducenter. Men tilsyneladende er det kun på havet man vil være fremme i skoene.

Kommunen har nemlig lige vedtaget, at der ikke skal bygges flere vindmøller på land i dens område. Det betyder blandt andet flere års spildt arbejde med at etablere en meget stor vindmøllepark ved Roager på begge sider af grænsen til Tønder Kommune. Her skulle der have været opstillet 38 store vindmøller, på 150 m i højden. Det var der stor modstand mod i Roager og Frifelt, der ligger syd for kommunegrænsen. Tønder Kommune havde før Esbjerg vendt tommelen nedefter! Men det er de fleste beboere i områderne glade for.

Vestkraft, elværket i Esbjerg med den 250 m høje skorsten, landmark i Vadehavet sammen med Borgertårnet ved Domkirken, leverer el og varme til et stort område. Værket er kulfyret og med den bedst mulige rensning. Værket leverer varme til hele Esbjerg og til Varde, men det er besluttet at værket skal ombygges til fyring med træflis og måske halm, når kedlerne om nok ikke så mange år er slidt ned. Esbjerg og Varde nyder godt af billig varme fra Esbjerg, hvor et meget stort affaldsforbrændingsanlæg også bidrager

I Ribe har vi et fjernvarmeværk, der leverer til det meste af byen. Fjernvarmeværket, der kan fyre med både kul, træflis og biogas, og som også kan producere el, har lige aflagt et flot regnskab med stort overskud for 2016. Det viser at værket drives særdeles effektivt, idet varmeudgiften pr. husstand over de seneste år er reduceret med 33%. Det er noget forbrugerne kan mærke. Værket har i øvrigt sikret sig den flis, som bliver resultatet af udtyndingerne i Plantagen!

Værket får gas fra Ribe Biogas ved Koldingvej lidt øst for byen. Her er man også særdeles effektive og man er i gang med at udvide anlægget, så produktionen af gas

kan øges til næsten det dobbelte. Det er næsten alle ejendomme med kvæg eller svin på Ribeegnen, der leverer gylle til biogasanlægget. Når den er afgasset, er den næsten lugtfri når føres den tilbage til landbrugerne, og lugtgenerne ved udbringning på markerne er derfor væsentligt formindskede.

Ribe Biogas vil også etablere en ekstra rensning af gassen, så den kan leveres direkte til naturgasnettet. Det sker blandt andet fordi Fjernvarmeværket ikke vil kunne anvende hele den fremtidige produktion fra Ribe Biogas. Gassen kan så også anvendes i transportsektoren i busser og lastbiler. Det er alt sammen grøn energi. Der er nok alligevel ræson i at Esbjerg kalder sig Energimetropol!

Forskelligt

■ **Fastelavn** forløb stort set som vanligt i Ribe med en meget velbesøgt tøndeslagning for børn og barnlige sjæle i Quedens Gård. En del af cafeens mange frivillige hjælpere var klædt ud i farverige dragter og hjalp børnene med at svinge køllen. Hvem der blev kattekonge og dronning beretter UgeAvisen ikke noget om, men festligt var det.

Ved Dagmarbroen var der også den traditionelle tøndeslagning, hvor dykkerklubben Sælhundens medlemmer springer ud fra broen og trakterer tønden. Det samlede en hel del tilskuere, som beundrede udspringerne – og gøs lidt!

Tøndeslagning i Quedens Gård.

■ **Ribes fem storkereder** er nu sat i stand af museumsinspektør Hans Skov fra Moesgaard Museum. Det er i år 40. gang han medvirker. Han blev sekunderet af medlemmer af Storkelauguet med formanden Trygve Martinsen r.58 i spidsen. Hans Skov er overbevist om at storken vil vende tilbage til Ribe, måske i år, men især hvis man sørger for højere vandstand i engene omkring Ribe, og at der kommer græsning på flere arealer omkring byen. Det er nemlig driftsformen for større områder syd for grænsen, hvor man øst for Husum har rigtig mange ynglende storkepar.

■ **Der valg til byrådet** i år og forberedelserne er allerede godt i gang. Det er for længst afklaret, at borgmesteren gennem mange år, venstremanden Johnny Søtrup, ikke genopstiller. Der er opstillingsmøder for de forskellige partier lige i denne tid, og den ene kandidat efter den anden stiller sig til rådighed. Heriblandt er der to garvede Ribe politikere, som ellers var trådt fra. Det er Ribes sidste borgmester og tidligere folketingsmedlem Preben Rudiengaard for venstre, og socialdemokraten Vivi Lindblad, der har været et markant byrådsmedlem i 20 år og medlem af menighedsrådet i domsognet i flere perioder. De gamle cirkusheste savner duften af savsmuld, som Rudiengaard har forklaret!

■ Der bliver i ugen før efterårsferien arrangeret et tredages **folkemøde i Ribe** med Reformationsjubilæet som overskrift. Det bliver med et omfattende og meget alsidigt program med teater, foredrag, musik og gudstjenester. På den baggrund har folkene bag den traditionelle kulturnat i Ribe, som normalt er den første søndag i efterårsferien, valgt at droppe kulturnatten i år. De vil i stedet bidrage til folkemødet med enkelte arrangementer.

■ **Kagefabrikken**, der nu hedder "Kelsen Groups" i Ribe, har gennem mange årtier produceret traditionelle danske, smørbagte

småkager, overvejende til eksport. Nu har man for første gang siden 1995 opstillet en ny produktionslinje. På den skal der produceres amerikanske cookies fra Pepperidge Farm, som hidtil ikke er fremstillet uden for USA. De amerikanske ejere håber, at deres virksomhed på den måde kan give deres brand bedre fodfæste på det europæiske marked.

■ **Ribe Boldklub** har, som tidligere nævnt, 100 års jubilæum i år. Det har man allerede markeret på forskellige måder. Der er blevet afholdt et foredrag med Preben Elkjær, som samlede over fem hundrede tilhørere og til sommer den 17. juni skal den helt store markering finde sted. Klubben har også allerede aftalt med Stig Rossen, at han igen i år kommer til Ribe med en julekoncert i Domkirken. Klubbens førstehold er tillige rykket op i år, så alt er lutter fryd. På det allerseneste er klubben blevet udnævnt til årets sportsklub i Esbjerg Kommune. Det er blandt andet begrundet i at klubben har oprettet et hold for udviklingshæmmede.

■ **Asylcentret** på det gamle sindssygehospital i Hviding, hvortil der sidste år ankom flere hundrede asylansøgere, er blevet valgt til at modtage 60-65 uledsagede unge flygtninge. De kommer fra forskellige centre i landet, hvor der enkelte steder har været problemer. Det venter man ikke i Hviding, hvor der vil være døgnbemanding, og man er klar til at tage sig omhyggeligt af de unge, der alle er teenagere med alt hvad det indebærer! Der er i centret blevet plads til den ret store gruppe unge, da der er flyttet en hel del familier ud til kommuner, hvor de har fået asylstatus.

Der er i øvrigt en del flygtninge fra centret, som enten er kristne eller ønsker at konvertere, som undervises af flere af egnens præster. Enkelte er blevet døbt her eller i migrant valgmenigheden i Odense, hvortil de også rejser nogle gange i forberedelsestiden.

Kannikegården.

■ **Ribe Campingplads** er blandt fem nominerede campingpladser i Danmark til prisen som årets plads. Den er den eneste indlands plads; de øvrige fire er alle beliggende ved kysten. Heraf er den femstjernede plads ved Hvidbjerg Strand i Blåvand nok den, der løber med førstepladsen, men hvem ved?

■ Der har været holdt **orienteringsmøde** om den kommende udbygning af hovedvej A11 gennem Ribe. Der mødte flere hundrede tilhørere frem og det var ikke kun orientering. Der var adskillige afklarende spørgsmål og svar, også en hel del indvendinger og kritiske bemærkninger. Men der er ikke mere tvivl om at udbygningen bliver gennemført i løbet af de kommende tre-fire år.

■ **Kannikegården** er som tidligere omtalt blevet nomineret til den europæiske arkitekturpris Mies van der Rohe. Den er nu udvalgt blandt de fem bedste af de flere hundrede nominerede projekter, og som det eneste danske projekt. Det bliver spændende at følge indtil den endelige uddeling i Barcelona i slutningen af maj. Nomine-

ringen har bevirket øget interesse for at se vidunderet. Det må vi se at håndtere i menighedsrådet, for det er jo ikke mindst en arbejdsplads for sognenes medarbejdere. Der har i øvrigt lige været besøg af kulturministeren, som gerne ville høre om huset og dets tilblivelse. Samme dag havde hun møde med Sydvestjyske Museer.

■ **Vadehavscenteret** i V. Vedsted er kommet godt fra start. Åbningen i begyndelsen af februar fik en omfattende medie dækning, og der kom meget rosende anmeldelser af centeret. I den første åbningsmåned kom der mere end 11.000 besøgende oplyser lederen, Claus Melbye. Hele sidste år var der kun 16.000 besøgende, men det var også i den sidste del af ombygningsperioden. Der er fuld gang i færdiggørelsen af omgivelserne, så man er klar til sommerens aktiviteter.

■ **Henrik Noer**, r.63, der bor i Ribe, har på forlaget Attika udgivet en lille bog med digte. Han har givet den navnet: "Intet Mindre" med undertitlen: Et digtfragment. Bogen er opdelt i seks afsnit adskilt af fotografier fra det danske landskab. Der skrives

Tagrør er byggemateriale, også som vægge i Vadehavscentret

om livet og tilværelsen i samfundet i korte linjer uden rim, men sammenhængende på forskellig og forunderlig måde. Bogen har fået en meget fin lektøruddtalelse, det er en anmeldelse til brug for bibliotekerne ved deres beslutninger om indkøb. Henrik Noer har haft et arbejdsliv som fol-

keskolelærer, højskolelærer og højskoleforstander, men har også haft ansættelser som ledende kommunikationsrådgiver i flere store virksomheder. Han har endvidere efter sin pensionering i to perioder været valgt til menighedsrådet i domsognet på den socialdemokratiske liste.

Innovative radiatorer produceret i Danmark

RIOpanel Plan

Hudevad Consilio

Ribe Jernindustri A/S
Saltgade 11
DK-6760 Ribe

www.rio.dk
www.hudevad.dk

Afsender:

Ripensersamfundet v/Helle Spange Mortensen
Elleparken 10 · 8520 Lystrup

Ripensersamfundet

er en forening af tidligere elever fra Ribe Katedralskole samt for skolens nuværende og tidligere lærere.

Foreningen arrangerer en reception for årets dimittender og jubilarer. Den afholdes i forbindelse med translokationen på Katedralskolen i juni.

Foreningens medlemsblad, Ripenserbladet, udkommer tre gange pr. år. I februar-nummeret indkaldes der til generalforsamling og årsmøde, april-nummeret indeholder en liste over kontaktpersoner for årets jubilarer og oktober-nummeret indeholder billeder fra årets jubilararrangementer. Bladet er udkommet siden 1916.

Der udsendes normalt 2-3 nyhedsbreve til de medlemmer, som har oplyst deres mailadresse.

Eftertryk af artikler er kun tilladt efter aftale med redaktionen.

Oplysninger om foreningen kan findes på hjemmesiden: www.ripensersamfundet.dk samt i gruppen Ripensersamfundet på Facebook.

Medlemskab og adresseændring tegnes/meddeles enten ved en e-mail til: ripensersamfundet@ripensersamfundet.dk, på hjemmesiden eller ved at kontakte sekretæren.

Reklamationer over ikke modtaget blad meddeles til sekretæren eller anmeldes via hjemmesiden.